LUNDS UNIVERSITET

Humanistiska och teologiska fakulteterna

FTUA21, Teoretisk filosofi: Kritisk utredare - Fortsättningskurs, 30 högskolepoäng

Theoretical Philosophy: Critical Investigator - Level 2, 30 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Prodekanen med ansvar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Humanistiska och teologiska fakulteterna 2025-06-04 (U 2025/148). Kursplanen träder i kraft 2025-06-04 och gäller från och med höstterminen 2025.

Allmänna uppgifter

Kursen är obligatorisk inom Kandidatprogram i teoretisk filosofi: Kritisk utredare.

Undervisningsspråk: Svenska
Undervisning på engelska kan förekomma på enstaka delkurser.

Huvudområde	*Fördjupning*
Teoretisk filosofi	G1F, Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande

Kunskap och förståelse

- kunna redogöra för samtida teoretisk-filosofisk teoribildning kring problem rörande språk, kunskap och verklighetens grundläggande konstitution, i synnerhet som dessa är knutna till utredningsverksamhet,
- kunna redogöra för grundprinciperna för härledning och översättning i sats- och predikatlogik,

Färdighet och förmåga

- kunna analysera, kontrastera och relatera enskilda filosofiska argument och teoribildningar,
- kunna utföra grundläggande översättningar och härledningar i sats- och predikatlogik,
- kunna redovisa nyvunna kunskaper och insikter i teoretisk filosofi i skriftlig och muntlig form, i grupp eller enskilt,
- i tal och skrift kunna redovisa och kritiskt diskutera teoretisk-filosofiska argument och teoribildningar, delvis i relation till utredningsarbete

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kunna värdera enskilda filosofiska argument, liksom hela filosofiska teoribildningar, enskilt eller i förhållande till andra argument/teoribildningar, samt utredningsarbete,
- kunna formulera relevant kritik mot enskilda argument eller hela teoribildningar utifrån ett teoretisk-filosofiskt perspektiv,
- kunna identifiera samt ta ställning till vilken roll ontologiska, språkfilosofiska och kunskapsteoretiska grundantaganden spelar för hur enskilda teorier eller argument ska värderas.

Kursens innehåll

I kursen fördjupas den studerandes kunskaper i en rad av den teoretiska filosofins huvudområden: kunskapsteori, språkfilosofi, metafysiska frågor i analytisk filosofi samt logik. Förutom fördjupade studier av enskilda ämnen läggs även viss vikt vid frågor rörande hur ställningstaganden i ett ämne påverkar ställningstaganden i ett annat. Vikt läggs även vid färdighetsträning moment; dels utvecklas specifika färdigheter inom ramen för den formella logiken, dels fördjupas studentens förutsättningar att uttrycka sig filosofiskt i tal och skrift. Genomgående, men i synnerhet inom delkurserna om kunskapsteori och språkfilosofi, betonas också teorier och begrepp som är särskilt relevanta för utredningsarbete.

Kursen består av följande delkurser:

1. Kunskapsteori, 7,5 högskolepoäng

Delkursen utgör en introduktion till samtida, analytisk kunskapsteori, men ger även ett historiskt perspektiv. Kursinnehållet innefattar bland annat analys av kunskapsbegreppet, kunskapens värde, samt skepticism och filosofiska problem rörande kunskap. Vikt läggs i synnerhet vid frågor som rör villkoren för mänskligt informationsinhämtande, vilka är av särskild betydelse för utredningsverksamhet. Studier av kunskapsteoretiska originaltexter ingår som centralt moment.

2. Formell logik, 4,5 högskolepoäng

Inom ramen för delkursen i formell logik behandlas grunderna i satslogiken och predikatlogiken. Inom satslogiken introduceras atomära satser, konnektiven och formella bevisregler i naturlig deduktion. Den andra delen behandlar predikatlogiken, där studenterna får lära sig semantiken för kvantifikatorerna, översättning till satser i första ordningens språk med blandade kvantifikatorer, samt några centrala begrepp inom predikatlogiken som tautologi, konsekvens och ekvivalens.

3. Språkfilosofi, 7,5 högskolepoäng

I delkursen behandlas centrala språkfilosofiska teorier och problem, både i förhållande till ämnets samtid och dess utveckling under 1900-talet. Särskilt diskuteras referensteori (studiet av hur vårt språk förhåller sig till saker i världen), innebördsteori (studiet av vad olika uttryck betyder), samt pragmatik (studiet av hur språk förhåller sig till kontext och hur det kan användas för att utföra handlingar). I slutdelen av kursen undersöker vi hur dessa verktyg kan användas för att förstå språkliga fenomen som är särskilt viktiga för utredningsverksamhet, men också i en mer generell samhällelig kontext.

4. Filosofisk logik, 3 högskolepoäng

Delkursen är uppdelad i tre segment. Det första segmentet tar upp naturlig deduktion med kvantifikatorer, numerisk kvantifikation och prenex normal form. Det andra segmentet behandlar mängdläran, och behandlar den naiva mängdläran, några mängdteoretiska paradoxer samt Zermelo-Fraenkels mängdlära. I det tredje segmentet presenteras några metalogiska teorier och resultat, som Tarskis definition av sanning i en modell, samt Gödels fullständighets- och ofullständighetsteorem.

5. Metafysiska frågor i analytisk filosofi, 7,5 högskolepoäng

Inom ramen för delkursen studeras en uppsättning fundamentala frågeställningar rörande verklighetens konstitution (s.k. ontologi) och struktur. Exempel på frågor som studeras är: Vad är egenskaper? Vad är modalitet? Vad är kausalitet? Vad är tid?

Kursens genomförande

Undervisning sker i form av föreläsningar, text- och uppsatsseminarier samt praktiska övningar. Ett obligatoriskt seminarium ingår på delkurs 3.

Om studenter utan egen förskyllan, på grund av till exempel olycksfall, plötslig sjukdom eller liknande, inte kunnat genomföra det obligatoriska momentet ansvarar universitetet för att ett likvärdigt alternativ till eller en annan tidpunkt för momentet erbjuds. Detta gäller också studenter som fullgör uppdrag som studentrepresentant.

Kursens examination

Delkurs 1 examineras genom en salstentamen och en muntlig presentation av en individuell uppgift.

Delkurs 2 examineras genom salstentamen och ett diagnostiskt prov. Det diagnostiska provet kan ge betyget U eller G och studenten får två försök att klara det inför varje tentamenstillfälle. En student som inte har godkänt betyg på det diagnostiska provet får inte skriva salstentamen.

Delkurs 3 examineras genom hemtentamen.

Delkurs 4 examineras genom salstentamen.

Delkurs 5 examineras genom salstentamen.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt studentstöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna: Underkänd, Godkänd, Väl godkänd

För betyget godkänd på hela kursen krävs minst betyget godkänd på samtliga delkurser. För betyget väl godkänd på hela kursen krävs betyget väl godkänd på minst 15 av kursens 30 högskolepoäng samt betyget godkänd på resterande högskolepoäng.

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs kunskaper motsvarande FTUA11 Teoretisk filosofi: Kritisk utredare - Grundkurs, 30hp.

Övrigt

- Kursen ges vid Filosofiska institutionen, Lunds universitet.
- Kursen har överlappande innehåll med FTEA21.
- Poängtalen för kursinnehåll som helt eller delvis är gemensamt med en annan kurs får endast tillgodoräknas en gång i examen.
- För ytterligare information hänvisas till aktuellt anmälnings- och informationsmaterial.
- Delkursernas namn på engelska:
    1. Epistemology,
    2. Formal Logic,
    3. The Philosophy of Language,
    4. Philosophical Logic,
    5. Metaphysical Issues in Analytical Philosophy.